Byxe oronuudai proletaarinar, negedegtii!

№ 207 (2240)
1937 onoi sentiaabriiin 8
SREDAA
14-xi ZILEE GARNA

Buriaad-Mongoloi Ynen

Byxexolboonoi Komuniis (bolьşeviig) Paartiin Buriaad-Mongoloi Moziin Komiteedai, Buriaad-Mongoloi Avtonoomito Soveed Socialiis Respyyblikiin Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai yder byriin gazeeta

Redaakciin aadres: Ulaan-Yde goorod, Ceentrsojuuziin, 19.

№ sen 10 myngе.

Urgasa xuriaalga ba tariaa tuşaalgiin jabasa tuxai

BK(b) P-iin Buriaad-Mongol Moziin Komiteedai Biyroogoi togtool

Tariaaxuriaalga ba tariaatuşaalgiin tonş xangaltagyi jabaza baihanii BK(b) P-iin Mozkoom temdeglene. Tariaanai xedii edieeşehen bolboş, Agiin, Jaruuniin, Alairai, Booxonoi, Zakaaminai, Selengiin aimaguud urgasa tariaagaa yrgelze deerenь xuriaaza oroodyi baina.

Dursagdahan aimaguudai ba kolxoozuudai partiijna ba soveedai organizaacanuudai xytelberilegşed bolbol tariaaxuriaalgii bolьşeviigşelen emxidxexiin orondo „nogoon baina“ gedeg tamir hanalda barigdaza, urgasii jixe geegdelteigeer xuriaaza abxiin ajuulda oruulza baina.

BMASSR-ei Gazartariaalangai Arkomaad, aimagai gazarai tahaguudii erxilegşed ba MTS-uudai direektornuud bolbol tariaaxuriaalgii ba tariaatuşaalgii sag soonь xurdabşalan jabuulza namarai tarilga, ziabai xaxalalga bolon ybehe xuriaalgiin tysebii dyyrgeze şadaagyi baina.

SSSR-ei AKS ba BK(b) P-iin CK-ai olgohon xyngelelte tuxai togtoomzohoo yndehelen garhan zorilgonuudii zarim aimaguudai xytelberilegşed oilgoogyi ba tariaatuşalgiin emxidxelei xeregii өөrөө bytexiinь xylieeze orxihon baina. Zagotzernoogoi pyynktenyydte tariaanai orosiin teempiin ton xangaltagyi baihan jabadal bolbol imagta eneegeer tailbarilagdana geze BK(b) P-iin Mozkoomoi biyroo toolono.

Zarim MTS-uudta (Xezengiin, Gaşain, Alairai, Xoriiin g.m.) kombaajnuud ton muugaar xydelmerilene, kombajnioornuudta texniis tuhalamza yzyyldeggyi, pooli deere kombajnioornuudii muusaar xangadag ba byynkernyydii sag soonь hulladaggyi deerehee kombajnuud jixe udaan azalgyi zogsodog baina.

Neliced olon kolxoozuudta azalai emxidxelge ba kolxoozniguudai disciplіine tonş muu baihan deerehee zaatkaar tariaaxuriaalgada ezen bişeer xandalga, azalai byridxelei xozomdolgo, xydelmeridөө oroi garalga (Muxar-Şiber, Alair), zarim kolxoozuudta kolxoozniguudii kylьtyyren-azabaidalai talaar xangalga muusa tabigdahan baina.

MTS-uud ba kolxoozuudai xytelberilegşedei kolxoozuud ba kolxoozniguudai urgasa xuriaalgii jixeer udaaruulxa jabadalda orijentiirovalhan xydelmeriin tysebyydii zoxioohon buzagai faaktnuudai baihaar baitar zarim aimaguudai partiijna ba soveedai organizaacanuud xazuugaaranь alad yngerhen baina.

Zarim MTS-uud (Xezengiin, Xoriiin, Alairai g. z.) traaktorai otriaaduudta, kolxoozuud ba sovxoozuudta niitiin poliitikan xydelmerii xangaltagyi geer emxidxehen baina.

„SSR Xolboonoi jixedeede soveedta hungaxa hunguuliiin tuxai dyrimii“ yzeze tanilsaxa jabadal olonxi MTS-uudta emxidxegdeedyi, manai respyyblikiin kolxoozuudta ba kolxoozniguudta bolon ymsiin azalşadta olgohon xyngelelte tuxai SSSR-ei AKS ba BK (b) P-iin CK-ai togtoolii eregtei ba emegtei kolxoozniguudai mederemzede xyrgegdeedyi, Byxexolboonoi xydөө azalai viistabkda beledxelei xydelmeri delgeryylen jabuulagdaadyi baina.

BK (b) P-iin Moziin Komiteedai biyroogoi **togtooxonь:**

1. Tariaaxuriaalga, soxilgiin jabasa ba gyrende tariaatuşaalgiin (oroohо tuşaalga, MTS-ta natuur tylberi, yrehenei ssyyde) emxidxelei xydelmeri ygei baibiinь Agiin, Alairai, Booxonoi, Jaruuniin, Selengiin, Zakaaminai BK (b) P-iin aikoomoi sekteraarьnuud ba aimagai tyryylegşedte hanuulxa.

2. Tariaaxuriaalga ba tariaatuşaalgii tahalduulhan Alairai MTS-ei baidal ba tereenei xytelberilegşed tuxai asuudalii darii sagaa xelsexii BK (b) P-iin Alairai AK-ta duradxaxa.

3. Kombaajnuudai ba traaktornuudai xydelmeriii xangaxa, xuriaalgiin xydelmeriiin şanarii sag yrgelze şalgan yzeze baixa. Soortoto tariaanai xuriaalgii geelgyi erxim hainaar xuriaaxa, soortoto oroohii xoroxoi şabxaida xaldaaxa jabadalii tabixagyi somoxo ba xadagalaxa xydelmeriii xangaxa jabadalii zuramşalan tabixii Gaztarkoom, aimagai gazarai tahaguudii erxilegşed, MTS-uudai direektornuudii ujalgalaxa.

4. Urgasa xuriaalga ba tariaa tuşaalgii erşemteigeer jabuulxa xeregte kolxoozuudta ba partiijna soveedai organiaacanuudta bodoto tuhalamza yzyylxiin tula BK (b) P-iin MK ba zasagai geşyydii aimaguudta komandirovaalxa.

BK(b) P-iin Moziin komiteedai sekretaarь A. Markiizov.

AGUU JIXE OKTIAABRIIIN SOCIALIIS REVOLIYYCIIN XX OIJI YILEDBERIIIN ŞINE ILALTANUUDAAR UGTAJA!

Ulaan-Yde goorodoi azyiledberiiin baiguulamzanuudai, tymer zamai ba uhan zamai traansportnuudai staxaanovtanai slioodoi xandaxa bişeg

BMASSR-ei byxii eregtei, emegtei xydelmerişedte, inzeneer-teexnikiin xydelmerişedte, byxii eregtei emegtei kolxoozniguudta

XYNDETE NYXEDYYD!

Aguu jixe Oktiaabriiin socialiis revoliyyciin XX zilei jixe oi dyteleze baina. Ene aguu jixe oiji soveed oronoi aradzon aguu jixe xygzeltөөr ugtana, gyn jixe bajasxalantaigaar hain yderleze, Leenin—Staalinai paartiiin xytelberi doro temeseze ilahan ba socialiizmiin aguu jixe xaarti bolxo Staalin Konstituuca dotor bişegdehen gyn jixe ilaltanuudaigaa dyngyydii gargaxa baina.

Manai oron bolbol xorin zilde yrgelzelexe zuuraa temeselei ba ilaltanuudai suuta haixan zamaar jabaza jirebe. Manai oron bolbol ygeitei tuliuur, kylьtyyrne bişe, hula өөdegyixen azyiledberitei, geegdengi bydyylig xydөө azaltai baihanaa, myn өө xadaa aguu xysetei socialiis azyiledberitei, delxei deerexi egee tomo mexanizaruulagdahan xydөө azaltai aguu xyserxeg indystriaalьna derzaava boloo. Manai oron dotor azal xydelmerigyi jabadal byrimyhen usadxagdaa, xynii xynei ekspluataacalxa jabadal ogtolon ygei xegdee. „**Yiledberiin zebseg ba xeregselii ezemdexe socialiis ymse bolbol manai soveed bylgemei (oobsestviin) xydeleşegyi huuri bolzo batazaa“ (STAALIN).**

Manai aldarta haixan oronoi azalşan olon tymenei materiaalьna amagalan baidal xazaişagyi haizarza, xygzeze baina. Orondonnai ed tovaarai erjese urgaa „**şine, soveed xudaldaan, spekyliaantnargyi xudaldaan, kapitaliistnargyi xudaldaan, ydbe xygzebe“.(STAALIN).**

Manai oron dotor, nacionaalьna xarilsaanai jabadal deere myn jixenyyd xubilaltanuud bolhon baina.

Leenin—Staalinai nacionaalьna politikii xereg deerenь bejelyylhenei aşaar SSSR-ei aradzon bolbol, foormooroo nacionaalьna, udxaaraa socialiis kylьtyyriin burjalan sesegielgii xangahan baina.

„**Iimede bidener mynөө gyised toxonişohon ba byxii myselgenyydii teseze garhan, olon yndehetenei sosialiis gyrentei bolood bainabdi, eneeneimnai bexi byxedenь alişş tybiin jamarş nacionaalьna gyrenei ataarxaxaar baina“ (STAALIN).**

Manai oronoi azalşad baragdaşagyi bajartai xyxiyy ba entyziaazmtaigaar, byxii delxein azalşadai aguu jixe hain yderii erxim hainaar ugtaxiin beledxel xeze, Oktiaabriiin urda teexi myriiseende orolsozo, yiledberiiin bytөөmziin belegyydii beledxeze, gyn jixe xydelmeriiingөө yşөө şiidxegdeegyi zorilgonuud tuxai hanal bodoloo xurdanaar gyilgeze baina.

Bidende yşөө şiidxegdeegyi zorilgonuud ysөөn bişe baina. Manai respyyblikiin azyiledberiiin baiguulamzanuudai, traansportiin xydelmeride, xydөө azal deere şiidxegdeegyi zorilgonuud ysөөn bişe baina.

Aradai daisadai xehen xoroto jabuulganuudai xoişolonguudii usadxaxiin tylөө jixe hula muugaar temesenebdi. Manai baiguulaltanuudai ba barilganuudai yşөө olon xytelberilegşener poliitikan ohol nazagai, hanaa amar baidalaa ygei xeze usadxaagyi bainad. Manai yşөө olon azal erxilegşed ba niitiin organizaacanuudai xyteiberilegşener, staxaanovtanai xydeleөnei gyn jixe revoliyycen udxiinь mynөө boltor oilgoogyi zandaa, staxaanovtaniii xytelberilenegyi, staxaanovtanai too zergii olodxoxo, tedenei baixa dalaisaaraa xydelexe jabadaldanь xeregtei tuhatai jyyme bagaar xene. Manai baiguulamzanuud deere zişeete bolьşeviig zuramai tylөө, ynder xemzeegei kylьtyyrne yiledberiiin tylөө bodoto temesel geze yşөөl ygei baina

Manai respyyblikiin azyiledoeriiin baiguulamzanuud, barilganuud, maşiina-traaktorai staancanuud, kolxoozuud bolbol, Ulaan Ydiin tymerzamaixinai yysxelөөr Aguu jixe Oktiaabriiin socialiis revoliyyciin XX oiji erxim hainaar ugtaxii uriaalhan socialiis myriiseende orolsozo baina. Ulaan-Yde goorodoi baiguulaltanuudai staxaanovtanai sliood bolbol Ulaan-Ydiin traansportiin xydelmerişedei yysxelii haişaagaad, azyiledberiiin baiguulamzanuudai, traansportiin, olzoboriiin koperaacanuudai, MTS-ei, sovxooz, kolxoozuudai ba kylьtyyre—gegeerelei yçrezdeeninyydei kollektiivuudii, ene myriiseende orolsozo, azaxui ba kylьtyyriingөө zilei tysebyydii bolzorhoonь urid dyyrgeze oroldoxii, staxaanovtanai xydeleөnii xaişa xalşanь yrgedxexiin tula xorololgiin xoişolonuudii usadxaxiin temeselde olonlitii elsyylxii uriaalan xandana. „**xorololgii usadxaxiin ba xazaarlaxiin tylөө temesexe temesel bolbol staxaanovtanai xydeleөnei tuilai yrgenөөr delgeren xygzexe jabadalda şuxala xeregtei nyxesel myn gedeg eli todo bişe aal daa?“ (STAALIN).**

Nyxedyyd! Zavood deeretnai exilhen yiledberiiin xygzeltii bexizyylegtii, erxim deede şanartai parovooznuudii, vagoonuudii, zapaas xeregselnyydii (çaastыnuudii) bytөөze gargaxa tysebyydee dyyrgexe ba ylyylen dyyrgexe jabadalaar xangagtii, aradai daisadai xorololgiin xoişolonguudii darii tyrgen usadxagtii, zavoodoo respyyblike dotorxi tyryy baiguulamza bolgogtii, yiledberiiin ynder deede kylьtyyriin tylөө temeselei zişeenyydii xaruulagtii—geze respyyblikiingee gigaant—Ulaan-Ydiin PVZ-eegei xydelmerişedte, inzeneer-teexnikiin xydelmerilegşedte xandanabdi.

Xydelmerişed—traansportiinxid aa! Taanar, Oktiaabriiin urda teexi myriisөө yrgenөөr jabuulxiin yysxel gargabat. Byxii poojezdnuudaa graafigaınь johoor jabuulxiin tylөө, avaarigyi (gemtelgyi) şin nigta xydelmeriiin tylөө, socialiis traansportjaa daisadai xyreşe, dytelşegyi, aguu xysetei kreepostь (xerem) bolgoxiin tylөө temesegtii.

Xydelmerişed—uhan zamaixid aa! staxaanovtanai navigaaciin tugii byri deeşenь yrgegtii! Gologdoxogyi ba avaarigyi xydelmeriiin tylөө, Oktiaabriiin xoridoxi oi xyrter, aşaa zөөlgiingөө zilei tysebii ylyylen dyyrgexiin tylөө temesegtii!

Xydelmerişed—barilgaşad aa! hainaar bariza bytөөhen bairiin gernyydeer, hurguulinuudaar, bolьniicanuudaar, xyygedei seserligyydeer, jaaslinuudaar, narailalgiin baişanguudaar ba bişe kylьtyyrne bolood aza baidalai yçrezdeeninyydeer, soveedai xynyydii xangaxii daalgagdahan taanarta, staxaanovtanai sliood tusagaar uriaalaar xandaxanь xadaa: barilganuudaigaa xydelmeriiin tysebii bolzorhoonь urda dyyrgexiin tylөө, ynder deede şanartai barilganuudai tylөө, barilgiin өөriinь yne sengii dooşoluulxiin tylөө, xydelmerişenei baixa uuzam saluu, gojo zosid, gereltei haruul bairanuudai ba kylьtyyrne bolood aza baidalai yçrezdeeninyydei tylөө temesegtii!

Olzoboriiin koperaaciin xydelmerilegşed, gyrenei ba koperatiivna xudaldaanai xydelmerilegşed aa! Oktiaabriiin xoridoxi oin ugtamzii staxaanovtanai xydelmerieer temdeglegtii. Ed tovaar xudaldan abagşadii erxim hainaar, kylьtyyrneer ugtaxa, ed tovaaraaraa xangaxiin tylөө, yri zeeli, yrilte xulgailalganuudii byrimyhen usadxaxiin tylөө, ed tovaaraigaa orjesii gylşed dyyrgexe ba ylyylen dyyrgexiin tylөө temesegtii!

Eregtei ba emegtei kolxoozniguud aa! Ybehe tariaagaa geengyigeer, tyrgen, bogonidxohon bolzor soo xuriaaxiin tylөө, tariaa xuriaadag maşiinanuudaigaa, ilangajaa kombaajnuudaigaa bii xysiinь olzoloxiin (aşaglaxiin) tylөө, gyreneigөө urdaxi ujalganuudii bolzorhoonь urid dyyrgexiin tylөө, ynder jixe azalta—yderei tylөө, bajan şanga ba kylьtyyrne baidalai tylөө temeselnyydeer yşөө şine amzaltanuudii tuilaxiin tylөө-myriiseende orolsogtii!

Kylьtyyrne froontiin xydelmerilegşed aa! Kylьtyyrne baiguulaltiingaa tysebyydii ylyylen dyyrgexiin tylөө, respyyblikiingee aradzonoi oygede yseg bişeg medeleg bolxiin tylөө, şine kaadranuudii bolьşeviig johoor xymyyzyylxiin tylөө temesegtii!

Socialiis Buriaad-Mongoloi azalşad aa! Socialiis baiguulaltiin byxii uçaastoguud deere şine şine ilaltanuudii tuilaza, Oktiaabriiin xoridoxi oin ugtamzii temdegleje!

Bolьşeviig, staxaanov xydelmeriiin tylөө!

Aguu jixe Oktiaabriiin socialiis revoliyyciin XX oi mandatugai!

Byxexolboonoi Komuniis (bolьşeviig) paartiin Leenin—Staalinai Centraalьna Komiteed ba araduudai aguu jixe voozdь nyxer **Staalin** mandatugai!

Mongol Arad Respyyblikiin miniisternyydei Soveedta BMASSR-ei zasagai zyghөө gaşuudal medyylbe

Buriaad-Mongol Avtonoomito Soveed Socialiis Respyyblikiin Centraalьna Gyisedxexe Komiteed ba Aradai Komisaarnarai Soveed bolbol Mongol Arad Respyyblikiin Seregei Miniistr Maarşal Demidei, aavgustiin 22 yder, Moskvaa oşoxo zamdaa, sag busiin yxelөөr nygşehen tuşaa Mongol Arad Respyyblikiin Miniistrnyydei Soveedai tyryylegşe said Amorta ynen zyrxenhөө gaşuudal medyylbe.

BMASSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteed.
BMASSR-ei Aradai Komisaarnarai Soveed.

* * *

Ulaan-Yde goorodto baigaa SSSR-ei gadaadiin Xeregei Aradai Komisariaadai Diplomatiis Aagenstvo bolbol Mongol Arad Respyyblikiin Seregei Miniistr Maarşal Demidei sag busiin yxelөөr nahanhaa nygşehen tuşaa Mongol Arad Respyyblikiin miniisternyydei Soveedai tyryylegşe said Amorta ynen zyrxenei gaşuudal medyylbe,

Ulaan-Yde goorodto baigaa SSSR-ei Gadaadiin Xeregei Aradai Komisariaadai Diplomatiis aagentsvo.

Soveed Xolboonoi azalşan aradai uurta buruuşaalga

Manai aguu jixe Exe oron—өbdereşegyi

Manai xudaldaanai xeregeer jabaa paroxooduudii gazar Dundiin dalai deere şingeehen faşiis deermeşedei aaşada esergyy suxalta buruuşaalnuud SSSR-ei byxii zaxa xizaarnuudhaa oroohoor baina.

Aleeninai neremzete lesozavoodai (Xeito mozo) xydelmerişenei medyylxenь:

—Faşiistnuudai buzagai gemte jabadalii xezeedeş martaxagyiodi. Ede byxii jabuulgamnai yneteil bolxo baixa geze tede ner hain oilgog.

—Bidener bolbol faşiizmai provokaacii oborooniin xydelmeriii yrgedxen jabuulxa jabadalaar, manai daalьna-vostooçno xilii yşөө bexizyylxe jabadalaar xariuusaxabdi,—geze Ordzonikiidziin neremzete zavoodai (Daalьna vostooçno xizaar) xydelmerişed rezoliyyca soogoo bişene.

Klaara Ceetkinei neremzete faavrikiin (Moskvaa) xydelmerişenei kollektiivai medyylxenь:

—Manai aguu jixe Exe oron—xabsagai mete өbdereşegyi. Manai eb nairamdalai xatuu poliitika bolbol faşiis bandiiduudai buzagai jabuulgii nege daxin bişe zogsoogoo. Mynөө tedenei ene buzagai jabuulgada erid eseslelge ygtexe baina geze gyised etigelteigeer hanaza tedener şadaxa baina.

„Blagoojev“ paroxood jaaza uhanda unagaagdaab

Loondon, 4. (TASS). Aangliiin olonxi gazeetanuud bolbol Blagoojev“ paroxoodai komaandiin jariaanuudii xabsargalsahan, өөhediingөө korespondeentnuudai medeeselii mynөөdereigөө dugaarnuudta toliilobo. Uhan dooguur jabadag loodko „Blagoojev“ paroxood teeşe exin tyryyn torpeedo xajaa. Tere torpeedonь paroxoodii tudaagyi. Tiixeleerenь ene loodko uhan deere garza, paroxoodii buudaza exilhen baina. Loodko deerenь ispaaniiin yimyyleeşenei tug xaragdahan baigaa. „Blagoojev“ paroxoodai kapitaan şliyypkanuudii uhanda tabixii zaxirhan baigaa. Nege şliyypka deerenь komaandiin xedii geşyyd huugaad, paroxoodaigaa dokymeentnyydii xaruulxiin tulada, tere loodko teeşe oşohon baina. Ene yjede loodko bolbol paroxood teeşe xojordoxi torpeedo xajaa. Ene torpeedonь paroxoodai tegende soxizo, kotioolnuudiinь tehergehen ba şingeehen baina. Tereeneigee byyleer, ene lodoko uhan doro orozo jabaşahan baina.

Exe oronoo xamagaalxaar belen

Staalingraad, 4 (TASS). Doonoi xasaguud bolbol faşiis deermeşedei zerlig dobtolgodo duragyilxen uuraa xyrehenөө medyylne. Pançiişkinai brigaadiin traktorii tnuud miitinge deere iigeze medyylee:

—Doonoi azalşa soveed xasaguud bolbol Dundada dalain uhan deere galzuurza jabaa faşiis bandiiduudta xaraal xyrgene. Eb nairamdalii buzagaigaar ebdegşedte manai duragyitelge nomogoodxogdogyi. Bidener bolbol manai Exe oroniii xamagaalxaar jamarş haa yjede ton belen baihanaa nege xyn şingieer bygede medyylnebdi.

ISPAANIDAXI FROONTNUUD DEERE

(TASS-iin medeeselnyyd)

Zyyn froont

Belьçiite seektor deere ysed şanga dailaldaan boloo. Yimyyleeşenei ysed şanga esergyyselgiin baihaar baitar, respyyblikiinxin goorodii yimyyleeşenhee seberleze baina. Respyyblikiinxin sentiaabriin 3-da Belьçiitii ezelee. Respyyblikiinxin goorodoi gudamzanuudhaa 1500 yimyyleeçşenei xyyrnyydii tyyze xajaa. Xeden zuugaad soldaaduudii ba goritoi seregei xeregselii buliaaza abhan baina.

Centraalьna froont

Respyyblikiinxinei xesegyyd Gvadalaxaara seegtorte razveedka xeze jabahan yimyyleeşenei otriaadii gente dobtolon, tedende jixe geegdel yzyylee.

Urda froont

Grenaadiin seektorte yimyyleeşen bolbol La Ymbriaagai tende respyyblikiinxinei poziicii ataakalxii hedeed, ataakaarь soxiuulhan baina. Sentiaabriin 2 ba 3-nai yder Sijeerra Texoneera şadar ysed şanga tulaldaan boloo. Sijeera Texoneera xeden udaa iişe tiişee orozo baihan aad, esesee respyyblikiinxinei garta yldeed baina. Yimyyleeçşen jixe gemtel yzee.

Edirşyydei ulasxoorondiin yderei XXIII zilei oido zoriuulhan demonstraaca

Aavguustiin 6-nai ygleegyyr, 9 çaasta Ulaan-Yde gooroдoi Revoliyyciin talamai ba eneende orohon gudamzanuudta emxigyi jabadal, xydeleen zogsoogdozo, Revoliyyciin talamai toohogyi, honorxonoor xaragdaza baina. Zasagai tribyynei urda taladanь „zolto edir nahanai tylөө nyxer Staalin hain daa", „Edirşyydei ulasxoorondiin XXIII zilei oin yder mandatugai", „Socialiis Exe oromnai mandatugai", „Өөhediingөө bijee daangi baixa erxii xamagaalan temeseze baigaa geroilig xitad azalşanda bolьşeviig amarşalga xyrgejәә" g. m. loozonguud, paarti zasagai udaridagşadaiportreeduud, soveed orondoxi zargalanta haixan baidalii ba xariiin kapitaalta ulasuuddaxi ylesxelente zobolongoi baidalii xaruulhan zuraguud elixen xaragdaza baiba.

Selmeg haixan ogtorgoin melmerme todo naranai tujaada gojo haixanaar xaragdaza baigaa Revoliyyciin talamai deere Ulaan-Ydiin eldeb azyiledberinyydhөө jirehen omog doriuun zaluuşuulai koloonno ziriize zogsozo baina. Edener bolbol Edirşyydei ulasxoorondiin yderei XXIII zelei oitoi daşaramduulan, өөhediingөө zargalanta xyxiyy baidalii, өөhediingөө xyse ba şadalii, socialiis Exe oronoigoo xysii yşәө nege demonstraacalan xaruulxaa jiree. Edener xadaa, Leenin—Staalinai paartida, azalşan aradai aguu jixe voozdь nyxer Staalinda ynen bejee sym ygehenөө, aradai xara daisad—japoon-neemecei razveedkiin troocko-buxaarintanai ageentnuudii, nacionaliistnuud-panmongoliistnuudii eliryylen gargaza usadxaxaar xursa heremzetei ba xair gamgyi baihanaa, byxii delxein azalşanai Exe oron bolxo Soveed Socialiis Respyyblikenyydei Xolbooji xamagaalxaar belen baihanaa xaruulxaa jiree.

12 çaas. Zasagai tribyyn deere nyxed Markiizov, Dorziijev, Belьgaajev, Kiselioov, Sediix ba zasagai geşyyd, BK(b) Paartiiin Mozkoomoi ba Gorkoomoi geşyyd garba.

Baruun zaxiin tribyyn deere gooroдoi azaxuinuudai, alban gazarnuudai ba eldeo organizaacanuudai tylөөlegşed garanxai baina.

—Nyxedyyd! Edirşyydei ulasxoorondiin yderei XXIII zilei oido zoriuulhan miitingii neehen deere tooloxii zybşөөtii,—geze komsomooloi Ulaan-Ydiin gorkoomoi sekretaarь nyxer **I. Sediix** miitingii neegeed, uul yderei zorilgonuud tuxai bogonixonoor xelebe.

—Nyxedyyd! Paartiiin mozkoom ba gorkoomoi zyghөө, CGK ba AKS-ai zyghөө, edirşyydei ulasxoorondiin yderei XXIII zilei oitoi daşaramduulan, Staalin epooxiin zargalanta xyxiyyn zaluu yje bolxo taanarta amarşalalga xyrgeneb, geze exileed, paartiiin gorkoomoi sekretaarь nyxer **Kiselioov** amarşalalgiin yge xelebe.

—Byxe delxein azalşan aradai inag voozdь, manai xyndete bagşa nyxer Staalin mandatugai! Uraa!—geze nyxer Kiselioovoi amarşalalgiingaa ygii dyyrgexede, nyxer Staalinda inag baihanaa xaruulhan nerjeme aplodismeent bolzo, Exe oronoigoo xilii xamagaalan saxixaa negen doro buu bariza bosoxoor belen baihanaa xaruulan negen doro hyrtei doriuunaar „Uraa" geze xaşxaraldana.

Eneenei udaa miiting xaagdaza, tribyyniin xazuugaar bajarai alxam doro negen zigde alxalhan doriuun solotoi zaluuşuulai koloonnonuud yngerene.

Doriuun sogtoi xyxiyyxen
baidalimnai
Daisan xargis buliaaxaa zabdaal haanь,
Uriaatai temeselei duu tatahaar,
Ulas oronoo xamagaalan bosxobdi!—

gehen duu iraguutuulan duulalgaar edirşyydei ulasxoorondiin yderei XXIII zil bolhonoi oido zoriuulagdahan demonstraaca dyyrebe.

ZURAG DEERE: *Xitadai seregei otriaad.*
(Sojuuzfoto)

XITADDAXI DAIN BAILDAAN

Şanxain froontnuud

Şanxai, 4. (TASS). Naiman yder tahaldahanai hyyleer, sentiaabriin 3-da Şanxain froont deerexi baildaanai tybiinь ton Şanxai deere bolzo exilee.

Ygleenei 10 çaasta xitadai byleg snajpernuud (mergen buudagşad) Vanpy goloi baruun bejehee japoon seregei syydnenyydii ba japoonai koonsylьstvii buudaa. Japoontan, urdahaanь Pytyyn teeşe xojor kaaterii elьgeehen baina. Xojor talahaa arteliceriaar buudaldaa. Xitadai artelieeri xadaa japoon seregei syydnenyyd ba japoontanai ezeleed baigaa Xonkьjugai zarim rajoonuudii buudaa. Japoontanai artelieeri Pytyynii buudaa. Japoonai koonsylьstvodo gurban homon teheree. Liycziaaçaje deerexi sklaaduud ba dookanuud şataşahan baina. Japoonai Micyi konceerniin priistanei şadar jixe tyimer boloo.

Sentiaabriin gurbanda xitadai seregyyd Siaoçyaanşaahaa baruun-xoixonuurxi rajoonhoo ataakalza orohon baina. Ysyynei rajoondo japoon seregyyd bolbol „Tynczii" yniverstiteed ba Beczetaan geze gazar xojeroi xoorondo baigaa xitadai poziicii ataakalaa. Ene pyynktede ygleenei 10 çaasta gar yzyyrei tulaldaan boloo.

***

Japoonai aviaaca bolbol dotor Xitadai zarim gooroduudii dobtolohoor baina. Xitadai gazeetanuudai medeeselei johoor, sentiaabriin 3-da japoonai 12 samolioduud Xançzog goorodii (Çzecziaan proviinca) dobtolood, xitadai aviaacaar yldegdehen baina. Japoonai samolioduud Taijnaaniii (Şanьsii proviinciin niislel) xojor udaa dobtoloo. Teed zeniit buugaar buudagdan terjeleze arilhan baina. Japoonai gurban samolioduud Kajtiin deere yşөө nege samoliood Czençzoy deere xaragdahan aad, aliniiinş negeş boombo xajaagyi arilhan baigaa. Reiterei medeeselei johoor, japoonai samolioduud Amoi poort deegyyr xaragdahan baina.

AZYILEDBERI, TRAANSPORTIIN STAXAANOVTANAI GOORODOI SLIOOD DYYREBE

Sentiaabriin 5-ai ydeşiin 6 çaashaa exilze, sliood deere nyxer Kiselioovoi elidxelii daguulan yge xelelgen yrgelzelhen baina. Ene ydeşe, staxaanovtan nyxed **Kyznecoov** — mixanai kombinaadai axalagşa inzeneer ba naçaalьnig, **Syvoorov**-Şilei zavoodai axalagşa inzeneer, **Panoov** —paroxood remoontiin zavoodai konopaadçig, **Steşoov**— „Kraasnii Vostook" geze arteelьhaa, **Glazkoo** — Ulaan-Ydiin depoogoi maşiniist, **Reedьkin, Tiimin** — mixanai kombinaadhaa, **Oçiirov** — Şilei zavoodhaa, **Feliaasova**—Ulaan-Ydiin PVZ-hee, **Xazagaajev**, **Intigriinov** — Ulaan-Ydiin depoogoi krivonoo sşo maşiniist, **Kolomeejcev**—Ulaan-Ydiin depoogoi maşiniist ede nyxed yge xelehen baina.

Tiin sliood deere xamta 20 garan staxaanovtan, udaarniguud, inzeneer-teexnikiin xydelmerişed yge xelehen baina.

Azyiledberiin baiguulaltanuudai, traansportnuudai ba şine barilganuudai staxaanovtan bygede xelehen ygenyydtee, yiledberiin prograamanuudii sag bolzorhoonь urda dyyrgexiin tylөө Aguu jixe, Oktiaabriin socialiis revoliyyciin XX-xi oiji erxim hainaar ugtaxiin tylөө socialiis myriiseөn byri xysetei ba yrgenөөr delgerze baihan tuxai xөөrehen baina. Gadana, baiguulalta byride şine şine xynyydei urgan ydeze baihan tuxai ba yiledberi deere xorololgiin xoişolonuudii usadxaxiin tylөө jamar xydelmerinyydii jabuulza baihan tuxai da xөөrelsehen baina.

Ene sliood bolbol Buriaad-Mongol respyyblikiin byxii eregtei ba emegtei xydelmerişedte, inzeneer-teexnikiin xydelmerilegşedte bolon kolxoozniguudta, byxii azalşan aradta xandahan bişegil batalan abba.

Myn Oktiaabriin urda teexi socialiis myriiseөnei dyngyydii gargaxiin tylөө, nojaabrь hariin exin bagaar staxaanovtanai sliood daxin tataxa tuxai togtool batalan abba.

Soveed xudaldaanai sisteeme deere staxaanovtanai xydelөөn

Mynөө yjede, manai respyyblikiin rajoonuudai koperatiivna organizaacanuudai, selьpoo ba magaziinuudai prilaavkiin xydelmerilegşed өөhed xoorondoo socialiis myriiseөnei doogovornuudii batalza, laavka ba magaziinuudaa ziişeete kylьtyyrne xudaldaan bolgon, Oktiaabriin socialiis revoliyyciin XX oiji ugtaxiin beledxel xeze baina.

Yligerlexede, Muxar-Şiberei rajoonoi Xonxoloin, Sutain, Şaraldain, M-Şiberei selьpoonuud ba selьmaaguud, Zakaaminai aimagai byxii selьpoo ba selьmaaguud, Biçyyrei ba Xiaagtiin aimaguudai koperatiivna organizaacanuud yiledberiin poxoodto orolsobo. Muxar—Şiberei ba Sutain selьpoonuud bolbol 1937 onoi dekaabriin negen boltor 450 mingan tyx. ed tovaarai erjese xeze zileigee tysebii 100 proceent gyisedxexiin ujalga abba. Gadana, 2800 tyx. pai sugluulxa; 45 xynii kooperaacada şineer xamzuulxa; azalşadii, tedenei yder byxende xeregledeg assortimeentiin baraagaar tahalduulxagyi g.m ujalganuudii abalsaba.

Iime ujalganuudii myn bişe aimagai koperatiivna organizaacanuud abba.

Eneentei daşaramduulan manai respyyblikiin goorodoi ba xydөөgei soveed xudaldaanai sisteeme deerexi xydelmerilegşedei dunda socialiis myriisөө byri yrgenөөr tabigdaza, staxaanovtanai xydelөөn byri yrgedeze, staxaanovtanai too byri olon bolzo baina. Ziişeelexede, Xiaagtiin aimagai Şaragoloi selьpoogoi staxaanovşa tyryylegşe A. G. Zarkoi gegşe 1937 onoi tyryyşiin xaxad soo ed tovaaraigaa erjesiin tysebii 106 proceent dyyrgehen baina. Pai sugluulalgiingaa tysebii myn 100 proceent bolgoo. Laavkanuudanь xysed zahabarilagdahan ba ariuun seber baidag. Yder byxende xereglegdedeg tovaaraudii tahaldaulza yzөөgyi jym. Ene selьpoodo yrilzeeli, yrilte xeroolto geze baixagyi.

Agiin aimagai rajmaagai direektor **D. Z. Gombiin** gegşe soveed xudaldaanai erxim staxaanovtanai negeniinь jym. Nyx. Gombiin bolbol 1937 onoi tyryyşiin xaxad soo 6 hariingaa tovaarai erjesiin tysebii 106 proceent dyyrgehen baina Magaziininь ariuun seber baidag. Xudalda abaaşadta zөөlen zoxidoor xandadag baina. Magaziin doforoo, racionalizaaca xeze şadadag xynei xudaldaza abhan tovaarii gertenь xyrgexe, zize xeregselnyydii (zaruul g. m.) xudaldaaşangyigөөr xudaldaxa g. m. xemzeenyydii өөriingөө edibxieer jabuuldag baina. Gexiin xamta, nyxer **Gombiin** bolbol Oktiaabriin socialiis revoliyyciin XX-xi oi boltor ed tovaaraigaa erjesiinzilei tysebii 100 proceent dyyrgexeb geze ujalga abhan baina.

Xoriiin aimagai rajmaagai direektor nyx. **Zamsiin Damba** gegşe xudaldaanai sisteeme deere 14-xi zilee xydelmerilze jabana. Sibiirь ba Uraalai ed xereglegşedei koperaaciin profsojuuznuudai CK-haa hainaar xydelmerilедegeige tylөө şagnai abhan, soveed xudaldaanai staxaanovşa jym. Ed tovaaraigaa erjesii sag yrgelze ylyylen dyyrgedeg, magaziindaa assortimeentiin tovaar elbeg delbegeer bailgadag, Moskvaahaa baraa zaxiza sexe asaruuldag baina.

Ydiin selьpoogoi tyryylegşe **B. Gombiin**, Booxonoi aimagai Osiinsk selьpoogoi tyryylegşe **V. Г. Kotliaarov** gegşed myn deere xeleglehen staxaanovtan mete, soveed xudaldaanai hain yliger ziişee xaruulan xydelmerilne. Gansa ede bişe, manai respyyblike dotorxi soveed xudaldaan deere, soveed xudaldaanai teexnikii şudalan ezelhen xynyyd olon. Gexiin xamta, xudaldaanai sisteeme deere nygөө taliin—nuu taliin yligernyydii xaruuldag selьpoo ba magaziinuud myn olon baina. Ede bolbol jabahan tyryy staxaanovtanai xydelmeriiin oopod dyrşelnyydtei tanilsan aşaglaxa johotoi.

Daaşin.

ŞEVELIOOVAI EKSPEDIICIIN SAMOLIOODUUD NIIDEXEER BELEN BAINA

Xoito mylihen dalain zamuudai Glaavna Ypravleeniiin naçaalьnig O. J. Şmiidtiin nere deere agaarai ekspediiciin naçaalьnig Soveed Xolboonoi Gerooi Şevelioovhoo iime radiograama abtaba:

„Miis Zelaani. Sentiaabriin 5. Sentiaabriin 4-nei yder ydebagta maşiinanuudaa byri xuurai gazarta abaaşaxa xydelmeriee dyyrgeebdi. Niidxeer belen boloobdi Rydoolьf aral deer sagai ularilai oiro zuuraxan haizarxiinь xylieeze, mynөө yşөөnhөө xoişo aerodroom deer dezyyrleze bainabdi. Bide Rydoolьf xyrter 3,5 çaas soo niidxeze xyrxe bainabdi.

Şevelioov."

„Kraasinai" baihan gazar

Sentiaabriin 5-nai ydeşe O. J. Şmiidtiin nere deere ledokool „Kraasin" deere jabaa ekspediiciin naçaalьnig nyxer Driigohoo iime radiograama abtaa:

„Ledokool Kraasinai" boort. Sentiaabriin 5-nai yder xoito şirotaagai 72 graadus 27 minuutada ba baruun dolgotaagai 147 graadusta bainabdi. Halxinai xysen xojor baal. Byxeli ydertөө manan baina. Graciaanskitai barisaataib.

Driigo"

***

Gadana, mynөө miis Şmiid deere baigaa lioodçig nyxer Graciaanskihaa baha ondoo telegraama abtahan baina. Өөriingөө samolioodii ali byxii xeregtegyi jyymenyydhee sylөөlexem geze medeesene. Ene xadaa, „N-209" samolioodii bederexe yjede өөriingөө samolioodai jabadalai raadiysii jixed xexe argii lioodçigto olgoxo baina. Sagai ularilai haizaraxalaar miis Barroy teeşe niidxe hanaatai baina.

KOLXOOZUUDAI TARIAALAN DEERE

Agiin aimag tariaagaa xuriaaza baina

Agiin aimagai kolxoozuud tariaagaa xuriaaza baina. Xuriaalgiin mexaniis xysen urda urdiinxihaa byri ylyy baina. Ziişeelxede, Agiin MTS 5 kombaajnuudtai aad, tedenee Voroşiilovoi neremzete ba Staalinai neremzete, Kaliininai neremzete, „33-ai ulaan partizaan", „Maartiin 8" g. m. kolxoozuudta xubaarilaza gargahan baina.

Ede kombaajnuud bolbol, MTS-ei xeledeg johoor, 100 proc. zapaas çaastinuudaar xangaatai.

MTS ei tysebei johoor kombaajna byxen 17 gektaar xadaxa baigaaşhaanь, kombajnioonuud ene tysebөө ylyybşeler dyyrgexebdi gene.

Myn, xojor smeene emxidxexe hanaatai bainad.

S. Agiinski.

Myriisөөde uriba

Paarti ba zasagai zyghөө bidenerteanxaralaa tabiza Aguu jixe xyngelelte ygehendenь xariuu bolgon tariaa xuriaalgaa bolzor soonь şanar haintaigaar dyyrgeed, natuur tyl beriee, yrehe xaalgaa sag soonь sym gyisedxexebdi geze Booxonoi MTS-ei kolxoozuud bolbol өөhedtөө ujalganuudii abaad aimag sooxi bişe kolxoozuudii socialiis myriisөөde uriba.

Batiin.

Kombaajnaar tariaagaa xuriaana

Xori. Xoriiin somonoi Zdaanovai neremzete kolxoozdo kombaajna jireze tariaajiinь xuriaaza baina.

Kolxoozniguudanь tariaa xuriaalgaa bogoni bolzor soo dyyrgexe geze edibxitei xydelmerilze jabanad.

D. Z.

Zorgooroo orohon gebşe lama

Ulaan-Ononoi aimagai Zydxeliin somonoi „KIM" kolxoozdo 1929 on xyrter kaarta, naimaa erxileze jabahan gebşe lama Zamsa Zabai gegşe şurgan orood, brigaadiin ba kolxoozniguudai dunda xeryyl, nanşaldaa gargaza kaartiin naada delgeryylze jabana.

Ybehe ba tariaa xuriaalgiin yjede arxiaar unda xeze, kolxoozoi hain mori unaad azalgyi teneze jabana.

Zabai gegşe bolbol naimaa xeze jabadagaa mynөөş martaagyi baina. Yngeregşe zilde Çite goorod kolxoozoi mal naimatai oçoxo zuuraa, tus malnuudaa xudaldahan myngөөrөө ed bys abza busaad kolxoozniguudtaa ynetei bolgon xudaldaza spekyliaaca xehen baina. Yngeregşe xabarai tarilgada yçioodçig jabaxadaa kolxoozniguudai azalta yderii zoriuuta buruugaar temdeglexe ba niuur xaraza bildaguuşaldag ba staxaanovşadii xabşaxa jabadalii nege bişe yzyylhen baina.

Myn, өөriingөө exener Dugarmaa gegşii doromzolozo, soxixo, xaraaxa g.z. zoboodog jym.

Ene Zabai aaşa tuxai 1936 ondo „Ynen" gazeetada negezyilei garxada Zabai bolbol nadii komsomoolşuud Boroin, Zalsabai, Dorziin gegşed labtai bişee johotoi-geze jabaza gyihen ba ede nyxedii zanaza soxixiin zabdalga gargahan baina.

Xedii iize baidagş bolbol xcheeltegyi yldeze baidag baina. Ene xedii boltor zorgooroo oroxo lama geeşeb?

N.Zojon

Xariuusalgata redaaktor B. VAANÇAGIIN.

CIIRK
Sentiaabriin
8-ai
yder

Soveedai şinenyyd atrakciconoi gastrooli
Jevroopiin illiyzioniist
LONGO
şine eksperimeentiin tula
3 straatos 3

Şine jirehen artiistnar naadalsaxa.
Ydeşiin 9 çaasta exilne.
Yderei 3 çaahaa kaassa neelgetei.

Телефоны редакции: отв. редактор—3-44, отв. секретарь—3-23, сельхозотдел—7-55, промотдел—5-07

Noomer gargagşa D. DORZIIN. Verstaalagşad: D. BALDAANOV, C. DAMBAAJEV. BMASSR-ei Niut. Azyiledberiin arkomaadai tipograafi Ypolglavliit 877